

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 1115220708
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1115220708.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: OLEXOVA VASILISIN s.r.o., so sídlom Gorkého 6, Bratislava, IČO: 36 820 059, proti žalovanému: Matica slovenská, so sídlom P. Mudroňa 1, 036 01 Martin, IČO: 00 179 027, právne zast. Bukovinský & Chlípala, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Svätoplukova 30, Bratislava, IČO: 35 918 098, o zaplatenie 2 942,93 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 18Cb/106/2017, o návrhu žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava I **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bol Okresným súdom Martin predložený spis sp. zn. 18Cb/106/2017 na rozhodnutie o návrhu žalobcu na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti podľa ust. § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

2. Žalobca pôvodne podal žalobu o zaplatenie 2 942,93 eur s príslušenstvom na Okresnom súde Bratislava I z dôvodu výlučnej miestnej príslušnosti podľa jeho názoru vyplývajúcej z vtedajšieho ustanovenia § 88 ods. 1 písm. h/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Okresný súd Bratislava I vydal platobný rozkaz z 13. februára 2017, č. k. 35Cb/141/2015-33, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2 942,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 2 942,93 eur od 1. júna 2015 do zaplatenia a trovami konania pozostávajúcimi zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 176,50 eur, alebo aby v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu podal na súde odpor. Žalovaný v rámci podaného odporu proti platobnému rozkazu vzniesol aj námietku miestnej príslušnosti, keďže podľa jeho názoru tu neboli splnené podmienky na vyvodenie záveru o výlučnej miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava I a príslušným na konanie a rozhodnutie má byť Okresný súd Martin, ako všeobecný súd žalovaného. Okresný súd Bratislava I následne dňa 24. júla 2017 postúpil spor Okresnému súdu Martin.

3. Žalobca doručil návrh na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Martin dňa 6.

decembra 2017. Svoj návrh odôvodnil tým, že predmetom konania je neuhradená pohľadávka vyplývajúca z nájomného vzťahu k nehnuteľnosti, pričom nehnuteľnosť sa nachádza v územnom obvode Okresného súdu Bratislava I, a preto v súlade s § 88 ods. 1 písm. h/ O. s. p. je miestne príslušným súdom Okresný súd Bratislava I. Výlučná miestna príslušnosť by v zmysle aktuálnej právnej úpravy obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku už daná nebola, keďže ust. § 20 písm. a/ upravuje jednoznačne len situácie, kedy sa spor týka „vecného práva“ k nehnuteľnosti, žalobca však poukázal na prechodné ustanovenie § 470 ods. 4 C. s. p. Podstatou žalobcovej argumentácie vo vzťahu k návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti však bola potreba vykonať dokazovanie (najmä výsluchom svedkov) na mieste, kde sa nachádza nehnuteľnosť. V Bratislave sa má nachádzať aj predsedníctvo žalovaného, do ktorého pôsobnosti patrili všetky úkony súvisiace s nájomnou zmluvou a predseda, ktorý priamo spornú zmluvu a dodatky k nej uzatváral. Navyše má sídlo v Bratislave aj právny zástupca žalovaného a rovnako aj organizačná zložka žalovaného, ktorej sa predmetné konanie priamo dotýka.

4. K návrhu žalobcu doručil súdu svoje vyjadrenie žalovaný, v ktorom vyjadril svoj nesúhlas, dôvodiac najmä svojím sídlom v Martine, predchádzajúcim súvisiacim sporom vedeným na Okresnom súde Martin u toho istého sudcu a prípadným porušením jeho základného práva na zákonného sudcu.

5. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Podľa § 39 ods. 3 o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Martin a Okresnému súdu Bratislava I (§ 39 ods. 3 C. s. p.) vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že návrh žalobcu na prikázanie sporu nie je dôvodný.

8. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter, musí ísť o dôvod hodný osobitného zreteľa. Výnimočnosť inštitútu prikázania sporu z dôvodu vhodnosti je opakovane zdôrazňovaná aj v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3Ndc/20/2010, 7Ndc/11/2012, 4Ndc/14/2011, 3Ndc/18/2010). Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania, ako aj pomerov subjektov na oboch sporových stranách tak, aby prípadná delegácia nebola na ujmu niektorého z nich. Pozitívne rozhodnutie o návrhu na prikázanie sporu inému súdu je namieste iba vtedy, ak od takého postupu možno dôvodne očakávať hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným súdom, než je ten, ktorý je podľa zákona miestne príslušný na konanie v danej veci.

9. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti je potrebné vždy vziať na zreteľ aj to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami o výlučnej miestnej príslušnosti. Zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie v určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami alebo by vyplývala z možnosti sporovej strany zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov, ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Ndc/29/2008).

10. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu je však potrebné uviesť, že judikatúra a rozhodovacia prax už v minulosti zaujala jednoznačné stanovisko k aplikácii § 88 ods. 1 písm. h/ O. s. p, keď súd podľa polohy nehnuteľnosti (forum rei sitae) je výlučne príslušný vtedy, ak sa konanie týka práv k týmto nehnuteľnostiam, t. j. práva vlastníckeho, spoluvlastníckeho, práva držby, práva vecného bremena, práva nájomného, záložného, a to iba vtedy, ak v konaní ide o existenciu takéhoto práva, jeho trvania a

zánik, nie iba o práva a povinnosti z toho plynúce (R 25/1979, R 24/1981, rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/297/2015). Súčasné znenie § 20 písm. a/ C. s. p. sa rovnako na daný prípad nevzťahuje, keďže predmetom sporu nie je vecné právo k nehnuteľnosti. Plnenie nárokované žalobcom, ktoré odvodzuje z titulu náhrady nákladov vynaložených za účelom zvýšenia kvality užívania priestorov nájmu, sa netýka priamo a bezprostredne vzniku, trvania alebo zániku práva k nehnuteľnosti, ale vyplýva až odvodene z nájomného vzťahu. Preto nie je v prejednávanej veci daná výlučná miestna príslušnosť súdu riadiaca sa miestom nehnuteľnosti, na ktorú by musel najvyšší súd pri rozhodovaní o prikázaní sporu z dôvodu vhodnosti prihliadať.

11. Pri ostatných argumentoch žalobcu je potrebné poukázať už na doteraz ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej sú problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností alebo vynaložením väčších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu bez ďalšieho byť dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Výsluch svedkov, prípadne aj sporových strán zdržujúcich sa v obvode iného súdu, môže miestne príslušný súd zabezpečiť aj prostredníctvom dožiadania (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Ndc/1/2011, 3Ndob/7/2015, 3Ndc/15/2009, 3Ndc/22/2008, 3Ndc/11/2009, 3Ndob/6/2015). Súd rozhodujúci o delegácii z dôvodu vhodnosti je pritom povinný prihliadať aj na prípadnú ujmu, ktorá by takouto delegáciou mohla byť spôsobená protistrane, pričom žalovaný s žalobcom navrhovanou delegáciou nesúhlasil.

12. Najvyšší súd po zvážení všetkých okolností prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca v návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti na Okresný súd Bratislava I nepoukázal na také výnimočné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prikázanie sporu žalobcom navrhovanému súdu.

13. Keďže v danom prípade najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre prikázanie sporu inému súdu tej istej inštalácie z dôvodu vhodnosti, najvyšší súd návrhu žalobcu nevyhovel.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.